

Directoraat-generaal Agro

Aan de Minister voor Natuur en Stikstof

Auteur

[Redacted]

Datum

8 december 2023

Kenmerk

DGA / 43374335

TER BESLISSING

nota

Voortgangsrapportage Nationaal Kennisprogramma
Stikstof

Kopie aan

Bijlage(n)

2

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

De brief bevat de een beschrijving van de voortgang van het Nationaal Kennis Kennisprogramma Stikstof (NKS). Hiermee wordt ingegaan op de motie van het lid van Campen (VVD) c.s. waarin de regering verzocht wordt een uitvoeringsprogramma NKS uit te werken waarbij heldere doelen worden geformuleerd en waarin het kabinet verzocht wordt tweejaarlijks te rapporteren over de voortgang van het NKS.

Ook gaat de brief in op de motie van de leden Geurts (CDA) en Harbers (VVD) voor wat betreft het verzoek aan de regering een modellenensemble te gaan maken van de verschillende modellen en daarbij de kritische depositiewaarden (KDW) te betrekken.

Advies

U kunt akkoord gaan met de brief en deze ondertekenen.

Kernpunten

- In de Kabinetsreactie op het eindrapport 'meer meten, robuuster berekenen' is aangegeven het advies voor het opzetten van een samenhangende Kennisprogramma over te nemen.
- Het NKS is in 2021 gestart.
- Het NKS kent een drietal strategische doelen:
 - *Het streven naar wetenschappelijke consensus en transparantie, voor het fundament van de wijze van meten en berekenen van de emissie, verspreiding en depositie van stikstof.*
 - *Het continu verbeteren en doorontwikkelen van het (nationale) meet- en modelinstrumentarium stikstof*
 - *Het vergroten van draagvlak onder gebruikers*

Ontvangen BPZ

- Vijf inhoudelijke programmalijnen dragen bij aan deze strategische doelen:
 1. Onderhoud, actualisatie en kwaliteitsverbetering landelijk meet-en modelinstrumentarium stikstof
 2. Onderzoek en kwaliteitsverbetering inputdata en -parameters landelijk meet-en modelinstrumentarium stikstof
 3. Onderzoek naar vernieuwing landelijk meet-en modelinstrumentarium stikstof
 4. Regionale initiatieven 'meten en berekenen stikstof in de buitenlucht'
 5. Bedrijfsspecifiek meten van stallen
- Binnen de programmalijn onderhoud, actualisatie en kwaliteitsverbetering vinden metingen plaats die worden gebruikt voor de monitoring van de concentraties ammoniak en stikstofdioxide in de lucht, in natuurgebieden en landbouwgebieden en daarnaast metingen gericht op de monitoring van stikstofdepositie. De metingen worden ook gebruikt om het OPS-model¹. De werkzaamheden binnen deze programmalijn worden door het RIVM uitgevoerd.
- Een recent opgeleverd rapport binnen deze programmalijn is het *Statusrapport RIVM onzekerheid in depositieberekening*. Dit rapport gaat over onderzoek waarmee onzekerheidsmarges zijn bepaald van de totale depositie door de berekende waarden te vergelijken met meetresultaten. De onzekerheden zijn vergelijkbaar met de eerdere schattingen uit 2004 en 2010, maar zijn nu beter onderbouwd. Het rapport wordt ook meegestuurd naar de Kamer.
- De programmalijn onderzoek en kwaliteitsverbetering inputdata en parameters bestaat voor een belangrijk deel uit experimenteel onderzoek om emissiefactoren voor ammoniak voor dierlijke mest, beweiding en kunstmest af te leiden. Het betreft meerjarig lopend onderzoek waar nog geen definitieve resultaten van zijn opgeleverd. Het onderzoek wordt in belangrijke mate door Wageningen Research uitgevoerd.
- Binnen de programmalijn onderzoek naar vernieuwing landelijk meet-en modelinstrumentarium valt het onderzoeksprogramma dat gericht is op het gebruik van satellietwaarnemingen en ensemblemodellering ter verbetering van het berekenen van de stikstofemissies en -depositie. Een consortium bestaande uit RIVM, WUR, WenR, KNMI, TNO en CML is in september 2022 met dit meerjarige onderzoeksprogramma van start gegaan.

Het in de motie gevraagde onderzoek naar het maken van een modellenensemble van de verschillende modellen en daarbij de kritische depositiewaarden (KDW) te betrekken, wordt meegenomen in het onderzoeksprogramma van het consortium.
- De programmalijn Regionale initiatieven 'meten en berekenen' wordt op het moment in overleg met provincies nader vormgegeven. Er wordt gewerkt aan het opbouwen van een "Kennisnetwerk Regionale Omgevingsmetingen Stikstof" om onderlinge kennisuitwisseling – en

¹ Model dat gebruikt wordt om de relatie tussen de uitstoot van stoffen en de concentratie of depositie van die stoffen te bepalen, te controleren en te verbeteren

deling te bevorderen. Ook wordt onderzocht of en zo ja hoe de manier van meten in deze initiatieven geharmoniseerd kan worden, zodat meetresultaten gemakkelijker onderling met elkaar te vergelijken zijn.

De programmalijn Bedrijfsspecifiek meten van stallen wordt in gezamenlijkheid opgepakt met Regieorgaan 'Versnellen innovatie emissiereductie duurzame veehouderij'. In de Kamerbrief Voortgang innovatie en borging van emissiearme stalsystemen die in december 2023 naar de tweede kamer gestuurd wordt, wordt de kamer geïnformeerd over de voortgang van deze programmalijn.